

Колонюк В. П. - учений секретар - завідувач відділу забезпечення діяльності Вченої ради та редакційно-видавничої діяльності Київського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, кандидат юридичних наук, доцент; **Форіс Ю. Б.** - науковий співробітник відділу забезпечення діяльності Вченої ради та редакційно-видавничої діяльності Київського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Для реалізації основних принципів судової реформи необхідно мати систематичний зв'язок між судовою, законодавчою та виконавчою гілками влади. Створюються засади правового правосуддя. Паралельно з реформуванням судочинства в Україні відбуваються реформування і системи експертного забезпечення. На черзі реформування

процесуального законодавства та правове регулювання судово- експертної діяльності.

Відповідно до ст. 7 Закону України «Про судову експертизу», судово-експертну діяльність в Україні здійснюють державні спеціалізовані установи, а також (у випадках і на умовах, визначених цим Законом) судові експерти, які не є працівниками зазначених установ. До державних спеціалізованих установ належать: науково- дослідні установи судових експертиз Міністерства юстиції України; науково-дослідні установи судових експертиз, судово-медичні та судово-психіатричні установи Міністерства охорони здоров'я України; експертні служби Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства оборони України, Служби безпеки України та Державної прикордонної служби України. Виключно державними спеціалізованими установами здійснюється судово-експертна діяльність, пов'язана з проведенням криміналістичних, судово-медичних і судово-психіатричних експертиз.

Правовою основою судової експертизи в Україні є Конституція України, Закон України «Про судову експертизу», Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Кримінальний процесуальний кодекс України та інше чинне галузеве процесуальне законодавство, нормативно-правові акти Міністерства юстиції України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства оборони України, Служби безпеки України та Державної прикордонної служби України, які регулюють правовідносини у сфері судово-експертної діяльності, локальні нормативно-правові акти тощо.

Загалом законодавство, що регулює судово-експертну діяльність України, можна назвати судово-експертним законодавством, а систему норм права, що регулює судово-експертну діяльність в Україні, судово-експертним правом України. Разом з правовими нормами діють норми суспільної моралі, які в сфері судово-експертної діяльності можуть бути узагальнені як певний Кодекс етики судових експертів України.

Проведення в Україні судово-правової реформи спонукає до реформування інституту судової експертизи та його удосконалення з метою уніфікації організаційних форм і методологічних засад різних видів експертних досліджень з урахуванням міжнародного досвіду [1, с. 7-8].

Крім того, судово-експертна діяльність вимагає свого впорядкування відповідно до Преамбули Закону України «Про судову експертизу»: засади судово-експертної діяльності визначаються Законом з метою забезпечення правосуддя України незалежною, кваліфікованою і об'єктивною експертизою, орієнтованою на максимальне використання досягнень науки і техніки [2, с. 740-762].

Стаття 3 Закону зазначає, що принципами судово-експертної діяльності є законність, незалежність, об'єктивність і повнота дослідження. Судова експертиза - це завжди проведення дослідження, яке вимагає спеціальних знань у межах певної галузі науки, техніки тощо, а також певною мірою і правових, хоча правовими знаннями володіють безпосередньо правоохоронні органи.

Об'єкти і завдання судово-експертних досліджень є дуже різноманітними. На жаль, обсяг повідомлення не дає змоги зупинитися на них детально.

Одним із напрямів удосконалення судово-експертної діяльності є робота Науково-консультаційної і методологічної ради з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції України, яку було створено для сприяння науково-дослідній і експертній діяльності судово-експертних установ, підпорядкованих Міністерству юстиції України. До складу ради входять провідні вчені і спеціалісти судово-експертних установ Міністерства юстиції України, а також експертних і наукових установ інших міністерств та відомств.

Однак слід констатувати, що на сьогодні низка питань судово-експертної діяльності залишається неврегульованими.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Головченко Л. М. Реформування системи експертного забезпечення правосуддя в Україні / Л. М. Головченко // Теорія і практика судової експертизи і криміналістики. - 2002. - Вип. 2. - С. 7-8.

2. Сегай М. Я. Судова експертологія - наука про судово-експертну діяльність / М. Я. Сегай // Вісник Академії правових наук України - 2003. - № 2. - С. 740-762.

Комаринська Ю. Б. - завідувач кафедри криміналістичних експертиз Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;

Гнатик К. М. - інспектор відділу застосування санкцій та аналітичної роботи Центру забезпечення діяльності Головного управління Державної служби з надзвичайних ситуацій у Київській області

КОРУПЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ЯК СКЛADOVA ПРОТИДІЇ РОЗСЛІДУВАННЮ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ВИБУХАМИ

Протидія розслідуванню є невід'ємним елементом переважної більшості навмисних злочинів, що характеризує злочин з позицій криміналістичної науки. Способами приховування злочинів учені вважають здебільшого інсценування, приховування інформації та/або її носіїв, маскування, знищення слідів, фальсифікацію інформації та/або її носіїв, а також виокремлюють змішані способи - ті, що поєднують різні способи або їх елементи [1-4].

Однак нині дедалі поширенішою стає корупційна форма протидії. Із цього приводу Б. В. Щур зазначає, що специфічною формою протидії розслідуванню є використання різних корупційних механізмів. Л. А. Зашляпін вважає, що мета корумпованої діяльності продукує активні способи знищення документів, нейтралізації показань свідків, які містять інформацію про злочинне діяння, яке розслідують [5, с. 205]. Зазначену мету реалізують переважно шляхом корупційного впливу,